

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИЩОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

УДК 378.02:372.881.1

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.2.1>

Ю. А. БОНДАРЧУК

докторантка, Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук;

кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри іноземних мов,

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин

Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Електронна пошта: bondarchuk_julia28@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-4851-8701>

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ: АНАЛІЗ МОТИВАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ ТА ЕФЕКТИВНИХ ПІДХОДІВ

Дана стаття досліджує важливість іншомовної підготовки в умовах глобалізації та міжнародної інтеграції. Враховуючи зростаючу потребу у володінні англійською мовою, стаття аналізує мотиваційні чинники, що впливають на успішне вивчення іноземних мов. Основною метою дослідження є розробка інноваційних стратегій, які враховують мотиваційні потреби студентів різного рівня володіння мовою та сприяють підвищенню їхньої мотивації. Важливість адаптації навчальних програм під індивідуальні потреби студентів підкреслюється для підвищення їхньої ефективності та залученості до навчання. Попередні дослідження вказують на важливість як внутрішньої, так і зовнішньої мотивації, що впливає на навчальний процес. Внутрішня мотивація, пов'язана із задоволенням від процесу навчання, і зовнішня мотивація, яка стосується нагород або уникнення покарань, є суттєвими чинниками успіху. Аналіз рівнів володіння англійською мовою показує необхідність диференційованих підходів до навчання, що враховують індивідуальні потреби студентів. Важливим аспектом є також гендерні відмінності в мотивації, які вимагають розробки інклюзивних стратегій для ефективною іншомовної підготовки. Дослідження підкреслює важливість інтегративної та інструментальної мотивації, яка стимулює студентів до вивчення мови для особистого та професійного зростання. Результати дослідження вказують на необхідність постійного оцінювання мотиваційних потреб студентів і адаптації навчальних стратегій для досягнення високих академічних результатів. Крім того, важливо враховувати культурний контекст, в якому відбувається навчання, оскільки це може вплинути на мотивацію та успіх студентів. Використання сучасних технологій та інтерактивних методів навчання також відіграє важливу роль у підвищенні мотивації студентів до вивчення іноземних мов. Це дослідження надає нові перспективи для вдосконалення методик іншомовної підготовки, роблячи акцент на комплексний підхід, що включає як мотиваційні, так і педагогічні аспекти.

Ключові слова: інноваційні стратегії, мотиваційні чинники, іншомовна підготовка, диференційовані підходи, інтегративна мотивація, інструментальна мотивація, гендерні відмінності.

Постановка проблеми. Сучасна глобалізація та міжнародна інтеграція висувають нові вимоги до підготовки фахівців, зокрема до рівня володіння іноземними мовами. Враховуючи важливість англійської мови як міжнародної, іноземна мовна підготовка стає критичним елементом освітніх програм закладів вищої освіти. В умовах зростаючої конкуренції на глобальному ринку праці, знання англійської мови відкриває значні можливості для студентів, зокрема доступ до міжнародних освітніх програм, стажувань та кар'єрних перспектив. Однак, ефективне викладання іноземних мов вимагає врахування

мотиваційних чинників, які суттєво впливають на навчальний процес і його результати. Мотивація студентів є ключовим фактором, що визначає їхній успіх у вивченні іноземної мови. Недостатня мотивація може призвести до низької залученості, пасивного ставлення до навчання та, врешті-решт, до невисоких результатів.

Основною проблемою є розробка та впровадження інноваційних стратегій іншомовної підготовки, які б враховували мотиваційні потреби студентів різного рівня володіння мовою та сприяли підвищенню їхньої навчальної мотивації. Це включає створення адаптованих програм

навчання, що враховують індивідуальні потреби та особливості кожного студента, використання сучасних педагогічних методів і технологій, а також забезпечення підтримки з боку викладачів та однолітків.

Необхідність інтеграції цих стратегій особливо актуальна в умовах різноманітності рівнів володіння англійською мовою серед студентів, що варіюються від початкового до просунутого. Крім того, важливо враховувати сприйняття студентами важливості володіння англійською мовою та її впливу на їхні академічні та професійні перспективи. Таким чином, розробка інноваційних стратегій, спрямованих на підвищення мотивації та ефективності іншомовної підготовки, є ключовим завданням для закладів вищої освіти в сучасному глобалізованому світі.

Аналіз попередніх досліджень. Попередні дослідження у сфері мотивації вивчення іноземних мов часто зосереджувалися на різних аспектах мотиваційних теорій і факторів, що впливають на навчання. Одним із важливих напрямків досліджень є вивчення ролі внутрішньої та зовнішньої мотивації. Наприклад, дослідження Райана та Деці [Ryan & Deci] демонструють важливість внутрішньої мотивації, яка пов'язана із задоволенням від процесу навчання, тоді як зовнішня мотивація часто асоціюється з нагородами або уникненням покарань. У контексті іншомовної підготовки важливо розуміти, як ці типи мотивації можуть впливати на навчання та які стратегічні підходи можуть їх підсилити. Зокрема, дослідження українських вчених [Козак], [Віннікова], [Бойко], [Рідель], [Соляненко], [Тимощук] роблять важливий внесок у розуміння цього питання, враховуючи специфічні умови національної освітньої системи. Дослідження [Malukhin et al] вказують на стратегічні підходи до покращення комунікативної компетентності у вивченні англійської мови, які підкреслюють важливість як внутрішньої, так і зовнішньої мотивації.

Одним із важливих напрямків досліджень є вивчення ролі внутрішньої та зовнішньої мотивації [Deci & Ryan] Внутрішня мотивація, яка виникає із задоволення від самого процесу навчання, є суттєвим чинником успішного оволодіння іноземною мовою. Зовнішня мотивація, навпаки, часто асоціюється з нагородами

або уникненням покарань, що також може мати значний вплив на навчання. Дослідження, проведені в українських закладах вищої освіти [Леценко], [Осередчк], [Москалюк], підтверджують важливість цих видів мотивації та їхній вплив на ефективність навчального процесу. Дослідження мотивації до вивчення іноземних мов також акцентують увагу на інтегративній та інструментальній мотивації [Крайнік]. Інтегративна мотивація пов'язана з бажанням інтегруватися в культурну спільноту носіїв мови, що стимулює студентів до глибшого занурення у мовне середовище та культуру. Інструментальна мотивація зосереджена на практичних перевагах володіння мовою, таких як кар'єрні можливості та академічний успіх. Ці теоретичні рамки допомагають визначити, які аспекти мотивації є найбільш важливими для студентів та як їх можна ефективно використовувати у викладанні. Важливим аспектом є також дослідження [Бондарчук], яке зосереджується на інноваційних підходах у стратегічному вдосконаленні навчання іноземних мов у закладах вищої освіти. Автор підкреслює, що адаптація навчальних програм під індивідуальні потреби студентів підвищує їхню ефективність та залученість до навчання. Ще одним ключовим дослідженням є монографія Арістової [Арістова], яка вивчає мотивацію студентів до вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах. Професор Арістова наголошує на важливості інтегративної та інструментальної мотивації, яка стимулює студентів до вивчення мови для особистого та професійного зростання. Дослідження Гарднера [Gardner] також акцентують увагу на інтегративній мотивації, яка пов'язана з бажанням інтегруватися в культурну спільноту носіїв мови, та інструментальній мотивації, що зосереджена на практичних перевагах володіння мовою, таких як кар'єрні можливості. Ці теоретичні рамки допомагають визначити, які аспекти мотивації найбільше впливають на студентів та як їх можна використовувати у викладанні.

Рівень володіння мовою є ще одним ключовим фактором, що впливає на мотивацію. Відповідно до досліджень Крашена [Krashen] студенти з різними рівнями володіння мовою потребують різних підходів до навчання. Наприклад, студенти з початковим рівнем воло-

діння мовою потребують більше підтримки та структурованих завдань, тоді як студенти з просунутим рівнем можуть бути більш мотивовані складнішими завданнями та можливостями для самостійного вивчення. Дослідження українських освітян підкреслюють важливість диференційованого підходу до викладання [Боровенська], що враховує індивідуальні особливості та потреби кожного студента.

Контекст навчання та соціальні фактори також відіграють важливу роль у формуванні мотивації студентів [Dornyei]. Підтримка з боку викладачів та однолітків, групова динаміка та позитивний навчальний клімат можуть суттєво підвищити мотивацію до вивчення іноземних мов. У цьому контексті, дослідження гендерних відмінностей в мотивації виявляють, що чоловіки та жінки можуть мати різні мотиваційні чинники, які також варто враховувати при розробці стратегій викладання.

Таким чином, аналіз попередніх досліджень показує, що мотивація студентів до вивчення іноземних мов є багатофакторною і залежить від ряду внутрішніх та зовнішніх чинників. Для розробки ефективних інноваційних стратегій іншомовної підготовки необхідно враховувати різні рівні володіння мовою, індивідуальні мотиваційні потреби студентів, а також контекстуальні та соціальні аспекти навчання. Тільки таким чином можна забезпечити високу ефективність навчального процесу та сприяти досягненню високих академічних результатів студентами.

Метою статті є аналіз результатів онлайн-опитування серед студентів-першокурсників з питань гендерного розподілу та рівня володіння англійською мовою та рекомендованих інклюзивних стратегій, які б враховували різноманітність мотиваційних чинників і рівнів володіння англійською мовою, щоб підтримати всіх студентів у досягненні їхніх цілей.

Виклад основного матеріалу. У дослідженні застосовано змішаний метод аналізу, що поєднує кількісні та якісні підходи, щоб забезпечити комплексне розуміння мотивації студентів-першокурсників до вивчення англійської мови, їхніх мотивів до навчання та викликів, з якими вони стикаються. Змішаний підхід дозволяє здійснити аналіз даних, що підвищує достовірність та надійність отриманих резуль-

татів. У дослідженні взяли участь студенти першого курсу з чотирьох українських університетів – Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського національного університету технологій та дизайну, Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Київ) та Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (Кропивницький). Загалом у дослідженні взяли участь 124 студенти, відібрані методом суцільної вибірки. Демографічні характеристики учасників, включаючи вік, стать та рівень освіти, були зафіксовані з метою забезпечення різноманітного представництва студентської молоді.

А. Інформація про гендерний розподіл

Дані, зібрані під час онлайн-опитування студентів-першокурсників, дали змогу суттєво проаналізувати гендерний розподіл серед учасників. Із 123 респондентів 86 були жіночої статі, а 37 – чоловічої. Така гендерна нерівність висвітлює кілька важливих міркувань щодо факторів мотивації та стратегічних підходів до їх посилення.

Опитування проводилося серед студентів першого курсу, щоб зрозуміти рівень їхньої мотивації та визначити ефективні стратегії для її підвищення. Суттєва різниця у кількості респондентів жіночої (70%) та чоловічої (30%) статі може відображати ширші тенденції щодо вступу до закладів вищої освіти або участі в опитуваннях, що може вплинути на інтерпретацію результатів. Статеві відмінності можуть відігравати значну роль у формуванні мотиваційних чинників. Попередні дослідження свідчать про те, що студентів і студенток можуть мотивувати різні аспекти їхнього академічного та соціального середовища. Наприклад,

Стать

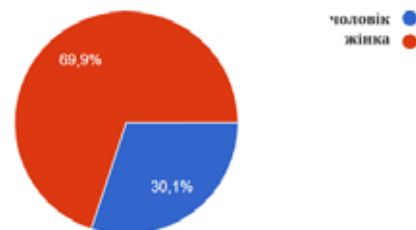

Рис. 1. Співвідношення гендерних відмінностей між учасниками онлайн-опитування

студентки часто надають більшого значення релятивним та соціальним аспектам навчання, таким як спільне навчання та мережа підтримки однолітків, тоді як на студентів-чоловіків можуть більше впливати фактори конкуренції та індивідуальних досягнень.

Зважаючи на переважання серед респондентів жіночої статі, вкрай важливо розглянути стратегії, які відповідають їхнім специфічним мотиваційним потребам. Це може включати створення більшої кількості можливостей для групової роботи та наставництва з боку однолітків, посилення систем соціальної підтримки, а також забезпечення актуальності академічного контенту та його зв'язку з практичним застосуванням. Для студентів-чоловіків стратегії можуть бути зосереджені на формуванні почуття досягнення через постановку цілей, пропонування конкурентних академічних можливостей і надання чітких шляхів для академічного та кар'єрного просування. Хоча важливо адаптувати стратегії до домінуючої демографічної групи, не менш важливо забезпечити задоволення мотиваційних потреб усіх студентів. Слід розробляти інклюзивні стратегії, які можуть враховувати різноманітні мотиваційні чинники обох статей. Це може передбачати створення збалансованого поєднання спільних і змагальних видів діяльності, надання індивідуальної підтримки та просування інклюзивної культури університетського містечка, яка однаково цінує і підтримує всіх студентів.

Наявність гендерної нерівності у відповідях на запитання опитування підкреслює необхідність подальших досліджень для вивчення основних причин і забезпечення більш збалансованого представництва в майбутніх дослідженнях. Розуміння специфічних мотиваційних чинників як для жінок, так і для чоловіків-першокурсників може призвести до більш цілеспрямованих та ефективних втручань. Таким чином, гендерні дані, отримані в результаті онлайн-опитування, є основою для розробки стратегічних підходів до посилення мотиваційних факторів серед першокурсників. Враховуючи гендерні потреби та сприяючи інклюзивності, заклади вищої освіти можуть створити сприятливе та мотивуюче середовище, яке принесе користь усім студентам.

Б. Рівень володіння англійською мовою

Опитування також збило дані про поточний рівень володіння англійською мовою пер-

шокурсників, що дало змогу глибше зрозуміти розмаїття студентської спільноти та підкреслити важливість індивідуальних мотиваційних стратегій. Рівні володіння мовою були класифіковані наступним чином:

Рис. 2. Поточний рівень володіння англійською мовою учасників онлайн-опитування

Розподіл рівнів володіння англійською мовою серед респондентів є різноманітним: більшість (51%) класифікується як середній, за ним слідує нижчий за середній (20%), просунутий (18%) та початковий (11%). Така різниця у рівні володіння мовою може суттєво вплинути на академічний досвід студентів та їхню загальну мотивацію.

Рівень володіння англійською мовою може впливати на кілька мотиваційних чинників, зокрема на впевненість, зацікавленість і сприйняття власної компетентності. Студенти середнього та просунутого рівнів можуть почуватися впевненіше, беручи участь у дискусіях в аудиторії, виконуючи завдання та взаємодіючи з навчальним матеріалом, що може посилити їхню внутрішню мотивацію. І навпаки, студенти початкового та нижче середнього рівнів можуть більше стикатися з мовним бар'єром, що потенційно може вплинути на їхню впевненість і загальну мотивацію. Щоб врахувати різні рівні володіння мовою, стратегічні підходи мають бути адаптовані до конкретних потреб кожної групи.

Для студентів середнього та старших рівнів стратегії можуть включати пропонування складніших робіт, можливості для поглибленого вивчення та участь в академічних дискусіях чи проектах, які стимулюють навички мислення вищого порядку. Крім того, визнання їхнього рівня знань і заохочення до наставни-

цтва з боку однолітків може підвищити їхню впевненість і мотивацію. Для студентів з нижчим рівнем володіння мовою край важливо надавати додаткову мовну підтримку. Це може включати мовні семінари, послуги репетиторів та інтеграцію ресурсів для вивчення мови в навчальну програму. Створення сприятливого і неупередженого середовища, де такі студенти почуватимуться комфортно, звертаючись по допомогу і практикуючи свої мовні навички, може значно підвищити їхню мотивацію.

Хоча важливо надавати цілеспрямовану підтримку відповідно до рівня володіння мовою, не менш важливо забезпечити достатній рівень викликів для всіх студентів, щоб сприяти їхньому зростанню та розвитку. Баланс між підтримкою та академічною суворістю може допомогти підтримувати високий рівень мотивації на всіх рівнях володіння мовою. Постійне оцінювання рівня володіння англійською мовою та його впливу на мотивацію необхідне для постійного вдосконалення та адаптації стратегій. Подальші дослідження можуть вивчити, як покращення рівня володіння мовою з часом корелює зі змінами в мотивації та академічній успішності, надаючи глибше розуміння для розробки ефективних освітніх втручань. Таким чином, дані про рівні володіння англійською мовою підкреслюють необхідність диференційованих мотиваційних стратегій, адаптованих до конкретних потреб студентів першого року навчання. Звертаючись до унікальних викликів і сильних сторін, пов'язаних з різними рівнями володіння мовою, заклади вищої освіти можуть сприяти створенню інклюзивного та мотивуючого навчального середовища, яке підтримує всіх студентів у досягненні їхніх академічних цілей.

Дослідження, що вивчають гендерні відмінності в мотивації, виявили нюанси: студентки часто демонструють вищий рівень внутрішньої мотивації та міжособистісної орієнтації, тоді як студенти-чоловіки можуть демонструвати сильніші тенденції до конкуренції та орієнтації на результат.

В. Сприйняття впливу володіння англійською мовою

Опитування також оцінювало сприйняття студентами впливу вдосконалення навичок англійської мови на різні аспекти життя. Відповіді розподілилися наступним чином:

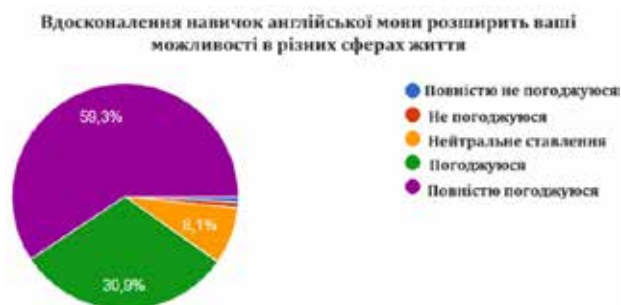

Рис. 3. Сприйняття впливу володіння англійською мовою серед учасників онлайн-опитування

Отримані дані свідчать про сильний консенсус серед першокурсників щодо позитивного впливу покращення рівня володіння англійською мовою на різні аспекти життя. Більшість студентів або погоджуються (38), або повністю погоджуються (73) з цим твердженням. Лише невелика кількість студентів висловлює нейтральну позицію (10), і ще менше не погоджуються (по 1 студенту, які не погоджуються і повністю не погоджуються).

Широка згода щодо важливості вдосконалення навичок володіння англійською мовою свідчить про те, що студенти визнають цінність та актуальність володіння англійською мовою в сучасному глобалізованому світі. Таке сприйняття відповідає ширшим суспільним тенденціям, коли англійська мова все частіше розглядається як життєвоважлива навичка для особистого, академічного та професійного успіху.

Підкреслення актуальності в реальному світі. Посилення застосування навичок англійської мови в реальному світі за допомогою прикладів, тематичних досліджень та історій успіху може допомогти зміцнити віру студентів у важливість володіння мовою. Запрошені спікери з різних галузей можуть поділитися власним досвідом того, як володіння англійською мовою розширило їхні можливості.

Кар'єрне консультування та профорієнтація. Надання послуг з кар'єрного консультування, які підкреслюють важливість володіння англійською мовою в різних професіях, може допомогти студентам прийняти обґрунтоване рішення щодо їхнього навчального та кар'єрного шляху. Висвітлення оголошень про вакансії та вимог, які ставлять у пріоритет

володіння англійською мовою, може ще більше підкреслити її важливість.

Культурна обізнаність і глобальне громадянство. Підвищення культурної обізнаності та розвиток почуття глобального громадянства може допомогти студентам усвідомити взаємопов'язаність світу та роль англійської мови як міжнародної. Ознайомлення студентів з різноманітними культурами, перспективами та глобальними проблемами може посилити важливість ефективної комунікації через кордони.

Можливості практичного навчання. Пропонуючи можливості практичного навчання, такі як програми навчання за кордоном, міжнародні стажування та міжкультурні обміни, можна з перших вуст дізнатися про переваги володіння англійською мовою в різноманітних контекстах. Цей досвід може бути трансформаційним і зміцнити віру студентів у цінність мовних навичок.

Постійне підкріплення. Регулярне повторення інформації про важливість володіння англійською мовою через обговорення в аудиторії, інформаційні бюлетені, семінари та онлайн-платформи може допомогти підтримувати мотивацію та переконання студентів протягом тривалого часу.

Для студентів, які висловлюють нейтралітет або незгоду, надання додаткової інформації, свідчень і можливостей для діалогу може допомогти подолати хибні уявлення або застереження щодо важливості володіння англійською мовою. Розуміння причин, що лежать в основі їхніх поглядів, може стати основою для цілеспрямованих втручань, скерованих на посилення впливу володіння мовою. Висвітлення історій успіху студентів, які використали свої знання англійської мови для реалізації академічних, професійних чи особистих можливостей, може надихнути і мотивувати інших. Визнання досягнень може зміцнити віру в те, що вдосконалення навичок англійської мови дійсно розширює можливості в різних аспектах життя. Насамкінець, широка згода серед першокурсників щодо позитивного впливу вдосконалення навичок англійської мови підкреслює важливість зміцнення цього сприйняття за

допомогою цілеспрямованих стратегій та втручань. Постійно наголошуючи на актуальності та цінності володіння англійською мовою, заклади вищої освіти можуть допомогти студентам усвідомити та використати мовні навички для розширення своїх можливостей і досягнення цілей.

Висновки та перспективи подальших досліджень засвідчують важливість змішаного підходу до аналізу мотивації студентів-першокурсників у вивченні англійської мови. Перш за все, дослідження показало, що гендерна нерівність серед учасників опитування може суттєво впливати на мотиваційні чинники студентів. Друге важливе спостереження стосується рівнів володіння англійською мовою. Це підкреслює необхідність індивідуалізованих підходів до навчання, зокрема надання додаткової мовної підтримки для студентів із слабкими мовними навичками та стимулювання високих досягнень серед тих, хто вже володіє англійською мовою. Більшість студентів визнають, що покращення англійської мови має позитивний вплив на різні аспекти їхнього життя, включаючи навчання, кар'єру та міжнародну співпрацю. Це свідчить про значення володіння англійською мовою як ключової компетенції у глобалізованому світі та підкріплює потребу у подальших зусиллях для підвищення мотивації студентів у вивченні мови. Щоб розширити ці висновки, подальші дослідження можуть розглядати більш глибокі аспекти, такі як вплив культурних чинників на мотивацію, ефективність різних методів мовного навчання та взаємозв'язок мотивації з академічними досягненнями. Крім того, важливо проводити подальші дослідження з урахуванням розширення вибірки та включення інших географічних контекстів для отримання більш загальних узагальнень. Таким чином, комплексний підхід до вивчення мотивації студентів у вивченні англійської мови, заснований на змішаному методі аналізу, є ключем до розуміння та підтримки унікальних потреб різних груп студентів. Основані на цих дослідженнях стратегії можуть сприяти створенню більш інклюзивного, мотивуючого та успішного навчального середовища у вищій освіті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Deci E., Ryan R. Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*. 2000. № 25. P. 54–67.

2. Dornyei, Z. *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press. 2001. <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9780511667343>
3. Gardner R.C. *Attitudes and Motivation in Second Language Learning* / R.C.Gardner, W.E.Lambert. Rowley: Newbury House, 2012. 451 p.
4. Krashen, S. D. *Principles and practice in second language acquisition*. Oxford: Pergamon Press. 1982.
5. Malykhin, O., Bondarchuk, J., Tersina, I., & Voitunik, I. Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning. *Amazonia Investiga*, 2024. 13(76), 90-102. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.76.04.8>
6. Ryan, R. M., & Deci, E. L. Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 2000. 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>
7. Арістова Н. О. Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих навчальних закладів: монографія. Київ : ТОВ ГЛІФМЕДІЯ, 2015. 240 с.
8. Бойко, Л. М. Підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови при навчанні онлайн. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*. 2022. Вип. 207. С. 104–108. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-104-108>
9. Бондарчук Ю. А. Стратегічне удосконалення навчання іноземних мов у закладах вищої освіти: інноваційні підходи в умовах динамічних змін. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. (6). <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.05.29.09>
10. Боровенська, Т. Диференційований підхід до організації аудиторної та самостійної роботи студентів під час вивчення іноземних мов. *Grail of Science*. 2022. 12–13. С. 481–488. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.29.04.2022.084>
11. Віннікова, Л. Фактори мотивації студентів та учнів при дистанційному навчанні англійської мови. *Молодий вчений*. 2021. Вип. 12(100). С. 40–43. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-12-100-9>
12. Козак М. В. Роль мотивації та шляхи її підвищення при вивченні іноземних мов. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2015. Вип. 35. С. 84–87. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2015_35_27
13. Крайник Л. Мотивація як ключовий фактор успіху студентів у вивченні англійської мови професійного спрямування. *Молодь і ринок*. 2019. № 4(171). С. 158–162. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.168663>
14. Лещенко Т. О., Шевченко О. М. Дослідження мотивації до навчально-професійної діяльності студентів медичного університету. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 56, т. 1. С. 74–78. URL: <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/20368>
15. Москалюк М., Москалюк Н. Підвищення мотивації студентів в умовах дистанційного навчання під час військових дій. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. 2022. (60). С. 118–127. <http://visnyk.idgu.edu.ua/index.php/nv/article/view/663>
16. Осередчук О. А. Формування позитивної мотивації студентів до самомоніторингу навчальних досягнень з метою самовдосконалення. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*. 2022. (203). С. 107–114. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-203-107-114>
17. Рідель Т. М. Шляхи підвищення мотивації при вивченні англійської мови студентами США. *Молодий вчений*. 2017. № 12. С. 448–453.
18. Соляненко О. Л., Дземешкевич Д. М. До питання мотивації студентів закладів вищої освіти МОЗ України під час вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. Т. 2. № 63. С. 172–175. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.63-2.33>
19. Тимошук Н. М. Підвищення мотивації до вивчення іноземної мови студентами немовних (аграрних) закладів вищої освіти. *Педагогічні науки*. 2019. Вип. LXXXVII. С. 158–162 <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2019-87-29>

REFERENCES

1. Deci, E., & Ryan, R. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54–67.
2. Dornyei, Z. (2001). *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press. <http://dx.doi.org/10.1017/CBO9780511667343>
3. Gardner, R.C., & Lambert, W.E. (2012). *Attitudes and Motivation in Second Language Learning*. Rowley: Newbury House. 451 p.
4. Krashen, S. D. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Oxford : Pergamon Press.
5. Malykhin, O., Bondarchuk, J., Tersina, I., & Voitunik, I. (2024). Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning. *Amazonia Investiga*, 13(76), 90-102. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.76.04.8>
6. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>

7. Aristova, N. O. (2015). Formuvannya motyvatsii vyvchennia inozemnoi movy u studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv: monohrafiia. [Formation of motivation for learning a foreign language among students of higher educational institutions] Kyiv : TOV GLIFMEDIA.
 8. Boiko, L. M. (2022). Pidvyshchennia motyvatsii studentiv do vyvchennia inozemnoi movy pry navchanni online. [Increasing students' motivation to learn a foreign language in online learning] *Naukovi zapysky. Seriiia : Pedahohichni nauky*, 207, 104-108. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-104-108>
 9. Bondarchuk, Yu. A. (2024). Stratehichne udoskonalennia navchannia inozemnykh mov u zakladakh vyshchoi osvity: innovatsiini pidkhody v umovakh dynamichnykh zmin. [Strategic improvement of foreign language teaching in higher education institutions: innovative approaches in the context of dynamic changes] *Pedahohichna Akademiia: naukovi zapysky*, (6). <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.05.29.09>
 10. Borovenska, T. (2022). Dyferentsiiovanyi pidkhid do orhanizatsii auditornoi ta samostiinoi roboty studentiv pid chas vyvchennia inozemnykh mov. [Differentiated approach to the organisation of classroom and independent work of students in learning foreign languages] *Grail of Science*, 12–13, 481–488. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.29.04.2022.084>
 11. Vinnikova, L. (2021). Faktory motyvatsii studentiv ta uchniv pry dystantsiinomu navchanni anhliiskoi movy. [Factors of students' and learners' motivation in distance learning of English] *Molodyi vchenyi*, 12(100), 40–43. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-12-100-9>
 12. Kozak, M. V. (2015). Rol motyvatsii ta shliakhy yii pidvyshchennia pry vyvchenni inozemnykh mov. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. [The role of motivation and ways to improve it in learning foreign languages] *Seriia : Pedahohika. Sotsialna robota*, 35, 84–87. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2015_35_27
 13. Krainyk, L. (2019). Motyvatsiia yak kliuchovyi faktor uspikhu studentiv u vyvchenni anhliiskoi movy profesiinoho spriamuvannia. [Motivation as a key factor in students' success in learning ESP] *Molod i rynek*, 4(171), 158–162. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.168663>
 14. Leshchenko, T. O., & Shevchenko, O. M. (2023). Doslidzhennia motyvatsii do navchalno-profesiinoi diialnosti studentiv medychnoho universytetu. [Study of motivation for educational and professional activities of medical university students] *Innovatsiina pedahohika*, 56(1), 74–78. Retrieved from <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/20368>
 15. Moskaliuk, M., & Moskaliuk, N. (2022). Pidvyshchennia motyvatsii studentiv v umovakh dystantsiinoho navchannia pid chas viiskovykh dii. [Increasing student motivation in distance learning during military operations] *Naukovyi visnyk Izmailskoho derzhavnogo humanitarnoho universytetu*, (60), 118–127. Retrieved from <http://visnyk.idgu.edu.ua/index.php/nv/article/view/663>
 16. Oseredchuk, O. A. (2022). Formuvannya pozytyvnoi motyvatsii studentiv do samomonitorinhu navchalnykh dosiahnen z metoiu samovdoskonalennia. *Naukovi zapysky*. [Formation of positive motivation of students to self-monitoring of academic achievements for self-improvement] *Seriia : Pedahohichni nauky*, (203), 107–114. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-203-107-114>
 17. Riedel, T. M. (2017). Shliakhy pidvyshchennia motyvatsii pry vyvchenni anhliiskoi movy studentamy SNAU. [Ways to increase motivation in learning English by students of SNAU] *Molodyi vchenyi*, 12, 448–453.
 18. Solianenko, O. L., & Dzemeshkevych, D. M. (2019). Do pytannia motyvatsii studentiv zakladiv vyshchoi osvity MOZ Ukrainy pid chas vyvchennia dytsyplyny „Inozemna mova za profesiinym spriamuvanniam“. [On the issue of motivation of students of higher education institutions of the Ministry of Health of Ukraine in the study of the discipline “Foreign language for professional purposes”] *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 2(63), 172–175. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.63-2.33>
 19. Tymoshchuk, N. M. (2019). Pidvyshchennia motyvatsii do vyvchennia inozemnoi movy studentamy nemovnykh (ahrarynykh) zakladiv vyshchoi osvity. [Increasing motivation to learn a foreign language by students of non-language (agricultural) higher education institutions] *Pedahohichni nauky*, 87, 158–162. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2019-87-29>
-

JU. A. BONDARCHUK

Doctoral Student, Institute of Pedagogy of National Academy of Educational Sciences;

PhD in Philology, Associate Professor at the Department of Foreign Languages, Educational and Scientific Institute of International Relations of Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

E-mail: bondarchuk_julia28@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-4851-8701>

INNOVATIVE STRATEGIES FOR TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO STUDENTS ANALYSING MOTIVATIONAL FACTORS AND EFFECTIVE APPROACHES

This article examines the importance of language learning in the context of globalisation and international integration. Given the increasing demand for English language skills, the article analyses the motivational factors that influence successful language learning. The main aim of the study is to develop innovative strategies that consider the motivational needs of students at different levels of language proficiency and help to increase their motivation. It emphasises the importance of adapting curricula to the individual needs of students in order to increase their efficiency and engagement in learning. Previous studies have shown the importance of both intrinsic and extrinsic motivation in influencing the learning process. Intrinsic motivation, related to enjoyment of the learning process, and extrinsic motivation, related to rewards or avoidance of punishment, are important factors in success. The analysis of English language proficiency levels shows the need for differentiated approaches to learning, considering the individual needs of learners. Gender differences in motivation are also important and require the development of inclusive strategies for effective language teaching. The study highlights the importance of integrative and instrumental motivation, which encourages students to learn a language for personal and professional development. The results of the study indicate the need to continuously assess students' motivational needs and to adapt teaching strategies in order to achieve high academic results. It is also important to consider the cultural context in which learning takes place, as this can affect students' motivation and success. The use of modern technology and interactive teaching methods also plays an important role in increasing students' motivation to learn foreign languages. This study offers new perspectives for improving foreign language teaching methods, focusing on an integrated approach that includes both motivational and pedagogical aspects.

Key words: innovative strategies, motivational factors, foreign language teaching, differentiated approaches, integrative motivation, instrumental motivation, gender differences.